Kela|Fpa

Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioihin ja niiden hankintoihin tehtävät muutokset

21.8.2024 Kelan ja terapialiittojen keskustelutilaisuus

Muutokset vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioihin ja niiden hankintaan

1. Laatupisteytys poistuu
2. Uusi kilometrikorvausmalli otetaan käyttöön matkakorvauksissa
3. Ryhmäterapiat nykymallisena päättyvät

Muutokset tulevat voimaan, kun nykyiset sopimuskaudet päättyvät.

Kela|Fpa

Laatupisteytys poistuu

Kela|Fpa

Taustaa

- Pääosin Kelan tekemissä kuntoutushankinnoissa ei ole pisteytetty laatua vaan laatu on kirjoitettu palvelukuvauksiin.
- Terapioissa laatupisteytys on kuitenkin ollut käytössä.
- Laatu vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioissa oli aiheena Kelan ja terapialiittojen yhteisessä työpajassa 16.1.2024.
  - Liitot toivat esille laatupisteytyksen haasteita, joista merkittävimpinä sopimuskauden aikaiset henkilöstömuutokset ja pisteytyksessä huomioitavien lisä-/täydennyskoulutusten luokittelun. Näistä asioista Kela on saanut paljon palautetta myös palveluntuottajilta.

Miksi laatua ei pisteytetä tulevissa terapioiden hankinnoissa?

Kela haluaa varmistaa yhtä laadukkaat terapiat kaikille asiakkaille

- Tämä voidaan varmistaa parhaiten, kun hankinnoissa ei pisteytetä tiloja eikä laatua yksittäisten terapeuttien kohdalla, vaan terapioiden laatuvaatimukset kuvataan kokonaisuudessaan palvelukuvauksessa.

Kela haluaa parantaa terapioiden saatavuutta

- Terapeuttien rekrytointi helpottuu ja terapioiden jatkuvuus voidaan turvata paremmin sopimuskauden aikaisissa terapeuttimuutoksissa.

Kelalle on tärkeää, että palveluntuottajien toimintaedellytykset säilyvät hyvinä

- Palveluntuottajan näkökulmasta muutos helpottaa hankintaan osallistumista ja sopimuskauden aikaisten muutosten hallintaa.
- Ehkäisee sopimuskauden aikana terapeuttimuutoksista aiheutuvia terapioiden keskeytyksiä.

Kela|Fpa

Nykyinen malli: laatu 50 %, hinta 50 %

- Laatu on kuvattu palvelukuvauksissa ja lisäksi laatuna on pisteytetty terapeuttien kokemus ja täydennyskoulutukset sekä palveluntuottajan tilat.
  - Erityisesti pisteytettävät täydennyskoulutukset on haastava luokitella
  - Pisteytetyn laadun siirtyminen asiakkaan terapian laatuun on epäselvää eikä se ainakaan siirry kaikkien asiakkaiden terapiaan.

- Sopimuskaudella laadun on pysyttävä samana.
  - Henkilöstömuutoksissa terapeutin tilalle on löydettävä sellainen terapeutti, joka vastaa hyväksytyn tarjouksen laatutasoa. Tämä vaikeuttaa merkittävästi uusien terapeuttien rekrytointia ja aiheuttaa katkoksia asiakkaiden terapioissa.
  - Henkilöstömuutoksia on paljon eikä Kela voi hyväksyä niistä suurta osaa.
    - V. 2023 muutospyyntöjä oli 2417, 1 pyyntö voi sisältää useita eri terapeutteja.

Kela|Fpa

Uusi malli: hinta 100 %

- Palvelukuvauksessa kuvataan terapioiden laatu. Ei pisteytetä laatua.
- Helpottaa osallistumista hankintaan.
  - ➢ Voi edesauttaa kokemattomampien terapeuttien ilmoittamista ja uusien palveluntuottajien osallistumista hankintaan. Terapeutit voivat lisääntyä joissakin terapiamuodoissa.

- Sopimuskauden aikaisissa henkilöstömuutoksissa riittää, että terapeutti täyttää palvelukuvaukseen kirjatut edellytykset.
  - ➢ Helpottaa merkittävästi uusien terapeuttien ilmoittamista.

Kela|Fpa

Laatupisteytyksen poistuminen - perustelut

1. Helpottaa palveluntuottajien osallistumista hankintaan ja henkilöstömuutoksia sopimuskaudella.
2. Edistää terapioiden riittävyyttä ja jatkuvuutta (Kelan järjestämisvelvollisuus).
3. Edistää kaikille asiakkaille yhtä laadukkaiden terapioiden järjestämistä.
4. Laatupisteytys on monimutkainen menettely, jonka vaikutus asiakkaiden saaman terapian laatuun on epäselvä.

Kela|Fpa

Uusi kilometrikorvausmalli

Kela|Fpa

Taustaa

- Kela maksaa terapiakäynneistä kotikäyntilisää palveluntuottajalle silloin, kun terapia toteutuu asiakkaan arjen ympäristössä.
  - Kotikäyntilisä on matkan pituudesta riippuen 50 %, 75 % tai 100 % ja se johdetaan terapiakäynnin hinnasta (45 min, 60 min tai 90 min).
- Merkittävä osa terapiakäynneistä toteutetaan kotikäynteinä esim.
  - v. 2022 puheterapiakäynneistä 82 %, toimintaterapiakäynneistä 71 % ja fysioterapiakäynneistä 45 % toteutettiin kotikäynteinä.
  - V. 2022 kotikäyntejä toteutui yhteensä 805 651.
- Kotikäynneistä valtaosa toteutetaan lyhyinä, 0-36 km:n edestakaisina matkoina.
- Kun verrataan Kelan terapiamatkoista maksamia korvauksia hyvinvointialueiden terapiamatkoista maksamiin korvauksiin, ovat Kelan maksamat korvaukset suuria.

Kela|Fpa

Nykyinen malli

Hintalaji	Mitä korvataan?
Terapiakäynti, Y, 45	Terapia
Terapiakäynti, Y, 45, K50%,	Terapia + kotikäyntilisä, kun edestakainen matka on alle 36 km
Terapiakäynti, Y 45, K75 %	Terapia + kotikäyntilisä, kun edestakainen matka on 36-70 km
Terapiakäynti, Y 45, K100 %	Terapia + kotikäyntilisä, kun edestakainen matka on yli 70 km

Kotikäyntilisä ja matkakorvaus ovat sitä suuremmat, mitä pidemmästä terapiakäynnistä on kyse.

Uusi malli

Hintalaji	Mitä korvataan?
Terapiakäynti, Y, 45	Terapia
Terapiakäynti, Y, 45, K20%,	Terapia + palkkio kotikäynnille lähtemisestä
Kilometrikorvaus 0,95 e/km	Kulkuneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset ja matkaan käytetty työaika

Kotikäyntilisä ja matkakorvaus ovat samat riippumatta terapiakäynnin kestosta.

Kela|Fpa

Uusi kilometrikorvausmalli käyttöön - perustelut

1

Uusi malli kohtelee eri säteellä olevia asiakkaita tasapuolisemmin. Korvaus kasvaa matkan pituuden suhteen lineaarisesti.

2

Uudessa mallissa terapiakäynnin pituus ei vaikuta matkakorvauksen suuruuteen.

3

Uusi malli on yksinkertaisempi ja läpinäkyvämpi.

4

Kilometrikorvaukset on otettu käyttöön monissa muissa Kelan kuntoutuspalveluissa. Uusi malli on yhteneväisempi muiden Kelan kuntoutuspalveluiden kanssa.

Kela|Fpa

Ryhmäterapiat nykymallisena päättyvät

Kela|Fpa

Taustaa

- Ryhmäterapioina on hankittu
  - allasterapiaa
  - fysioterapiaa
  - musiikkiterapiaa
  - neuropsykologista kuntoutusta
  - psykoterapiaa
  - puheterapiaa
  - toimintaterapiaa
- Ryhmäterapioita on kuluvalla sopimuskaudella toteutettu muissa hankituissa terapioissa, paitsi allasterapiassa.
- Ryhmäterapioiden sopimuksia on tehty 447 kpl.
  - Kaikki valitut palveluntuottajat eivät ole toteuttaneet ryhmäterapioita.

Ryhmäterapioiden saajamäärät

	2021	2022	2023
Terapiamuoto	Saajat	Saajat	Saajat
Yhteensä	**372**	**296**	**261**
Psykoterapia	27	27	25
Toimintaterapia	158	132	97
Puheterapia	70	62	64
Musiikkiterapia	57	33	25
Fysioterapia	11	8	10
Neuropsykologinen kuntoutus	49	35	40

Kela|Fpa

Ryhmäterapiat päättyvät - perustelut

1. Ryhmäterapioissa on vähän asiakkaita ja ryhmiä on toteutunut eri terapiamuodoissa vähän.

2. Ryhmäterapioista on aiheutunut vähäiseen asiakasmäärään nähden suuri työmäärä (mm. 70 tarjouskilpailua).

3. Ryhmäterapioihin aiemmin tehdyt muutokset eivät ole lisänneet niiden käyttöä.

4. Erilliset ryhmäterapiat voidaan korvata ryhmäkäynteinä, jotka järjestetään ja hankitaan osana yksilöterapioita > joustava menettely asiakkaalle ja palveluntuottajalle.

Kela|Fpa

Terapiamuodot

Nykyisin

- Ryhmäterapiaa hankittu seuraavissa terapiamuodoissa
  - Fysioterapia
  - Allasterapia
  - Musiikkiterapia
  - Neuropsykologinen kuntoutus
  - Puheterapia
  - Toimintaterapia
  - Psykoterapia

Jatkossa

- Ryhmäkäynnit mahdollisia seuraavissa terapiamuodoissa
  - Fysioterapia
  - Musiikkiterapia
  - Neuropsykologinen kuntoutus
  - Puheterapia
  - Toimintaterapia
  - Kuvataidepsykoterapia
- Psykoterapia
  - ryhmäkäynnit ovat mahdollisia, jos psykoterapeutilla on yksilöpsykoterapeutin pätevyyden lisäksi ryhmäpsykoterapeutin pätevyys.
- Ryhmäkäynnit eivät edelleenkään mahdollisia
  - Ratsastusterapia ja perheterapia
- Ryhmäkäynnit eivät enää mahdollisia
  - Allasterapia

Kela|Fpa

Kiitos

Kela|Fpa